

MIQUEL BRUNET

LEXECOGRAFIA

PER A BANDA DE MÚSICA I COR SATB

LEXECOGRAFIA. La reciprocitat dels sons i el lèxic

Rebre l'encàrrec per part de la Federació Balear de Bandes de Mallorca representà per al compositor motiu d'agraïment i honor en primera instància. Però saber que l'obra havia de tenir com a eix inspirador la figura d'Antoni Maria Alcover, m'abocà de seguida al vertigen de la responsabilitat i el respecte.

Mossèn Alcover, fou gran. Molt gran. La seva tasca consistí a codificar una societat viva i dinàmica analitzant-la com a comunitat lingüística.

Societat i llengua. Aquestes dues idees indissolubles, són les que vaig emprar com a catalitzador per a l'escriptura de LEXECOGRAFIA. Al cap i a la fi, una partitura no deixa d'ésser un codi d'instruccions emocionals com ho és un diccionari.

El títol en si, fusiona el mot "lexicografia", (disciplina que estudia la forma i el significat de les paraules i el seu significat) i d'altra banda "ecografia", també anomenada ultrasonografia o ecosonografia, i que és un procediment per obtenir imatges emprant els ecos d'una emissió d'ultrasons dirigida sobre un cos o objecte.

LEXECOGRAFIA és per tant, una ecografia musical de la llengua catalana, i que deu la seva normativització a A.M. Alcover.

Paraules, cossos, imatges, sons, ecos i significats conformen el nostre entorn: els Països Catalans als quals Mn. Alcover dedicà els seus estudis i investigació, que conduïren a l'elaboració del DCVB, un dels grans diccionaris de les llengües romàniques.

El pelegrinatge de l'home infatigable, no obstant això, no fou un camí de roses, com és sabut.

Si analitzem l'obra, el simbolisme musical del fetus es fa palès en la placidesa de la melodia i la consonància d'algunes frases. En altres passatges trobarem clústers i dissonàncies que evidencien les fortes contradiccions i discrepàncies que patí l'insigne manacorí.

Trobareu també l'Alcover bo, savi i treballador, en moviments d'intervalles de quintes justes en progressió que ens parlen de la tenacitat i de l'honradesa de l'home sincer.

Hom pot pensar que LEXECOGRAFIA presenta moments d'excessiva abundància temàtica i de motius, però trobo de justícia expressar la dimensió titànica i monumental de la tasca desenvolupada per un home de combat, que demostrà al llarg de la seva vida.

MIQUEL BRUNET

LEXECOGRAFIA

PER A BANDA DE MÚSICA I COR SATB

Que em perdonin els intèrprets, si en alguns passatges espessos, faig referència a la laboriositat de Mn. Alcover. És el meu sentit homenatge al caràcter expansiu del seu estil, abundós de repeticions i sinònims.

En altres compassos, pocs (ho reconec), l'ensemble coral descriu el recolliment i la reflexió dels moments de defalliment de l'home abatut al final de la seva vida.

En qualsevol cas, ni el text cantat (aparentment inconnex), ni l'estructura i fraseig musical de LEXECOGRAFIA pretenen una sensació de continuïtat anàloga a una obra literària per se, sinó més aviat és un tribut al diccionari el qual es nodrí de la ingent tasca investigadora de Mn. Alcover .

Finalment, m'he permès la llicència d'anomenar Manifests a cada un dels tres moviments de Lexecografia, com una aclucada d'ull als Manifests, en què el lingüista exposà disconformitats i preocupacions en un moment donat de la seva carrera. Que ningú cerqui però, en els manifestes de LEXECOGRAFIA, un intent d'evocació, descripció literal o apologia d'aquells manifestes alcoverians.

En el cas de LEXECOGRAFIA, Manifest té un sentit i una clara voluntat d'expressar la ferma convicció de treballar amb fruïció per a garantir la pervivència, la vida i la bona salut del català. I ho dic amb la passió i patriotisme convençut que sento per la meva llengua. Una llengua que agermana a una àmplia comunitat de parlants. Una comunitat escampada des de fa segles en una Mediterrània que ens obsequia amb una cultura comuna, i alhora generosa en matisos i diversitats.

Miquel Brunet, gener 2014